

Zieleń na makiecie (2)

W poprzednim numerze ŚK opisano sposób wykonania najniższego piętra zbiorowisk roślinnych na makiecie kolejowej - traw i podszytu. Dzisiaj kolejny stopień wtajemniczenia i większa skala trudności: krzewy i drzewa.

Zieleń średnia, czyli krzewy

Gdy poszycie, czyli zieleń niska, jest już ukształtowane, można wzbogacić teren o zieleń średnią. W rzeczywistości są to krzewy o wysokości do ok. 3 - 4 m. Do ich wykonania na makiecie najlepiej użyć fragmentów chwastów zebranych na łące i opisanego już materiału *Heki-flor*. Najpierw w podstawie makietki wiercimy otwory i umieszczamy w nich osnowę naszego krzewu - przygotowane fragmenty chwastów. Oczywiście do ich mocowania używamy kleju typu wikal. Należy pamiętać, że w jednym otworze można umieścić kilka łodyżek, zaś aby krzew do złudzenia przypominał oryginał - takich grup łodyżek musi być obok siebie przynajmniej kilka. Po wyschnięciu kleju można nasz jeszcze „bezlizny” krzew umodelować, przycinając do odpowiednich długości wklejone łodyżki. Ostatnią czynnością jest nałożenie na tak przygotowany krzew zieleni. Użyjemy ponownie *Heki-flor*. Odcinamy fragment osnowy z gąbką i rozciągamy go na boki tak, aby uzyskać bardzo rzadką, wręcz półprzezroczystą, osnowę. Łodygi smarujemy na końcach rzadkim klejem typu wikal i nakładamy *Heki-flor*, okrywając przygotowaną konstrukcję. Na koniec lekko rozciągając tu i ówdzie *Heki-flor* kształtujemy ostatecznie koronę krzewu. Niektóre krzewy lub ich fragmenty można pozostawić „bezlizne”, czyli nie oklejone siateczką *Heki*. Imitować będą uschnięte fragmenty roślinności. Również i w przypadku wykonywania zieleni średniej używać można siateczek *Heki-flor* o różnych kolorach.

Na rynku zachodnioeuropejskim istnieją także inne produkty, które można zastosować zamiast siateczki *Heki-flor*. Wspomnieć należy przede wszystkim o produkcie *Sifflor*, który jest podobną siateczką jak *Heki*. Umieszczono na niej jednak nie gąbkę, lecz imitację do złudzenia przypominającą niewielkie listki. Efekt stosowania tego produktu jest doskonały, natomiast przed powszechnym sto-

sowaniem go odstrasza przede wszystkim cena. Niewielkie opakowanie kosztuje ponad 30 DM. Ponadto produkt ten nawet w specjalistycznych sklepach modelarskich w Niemczech sprowadzany jest tylko na życzenie klienta. W naszych warunkach najlepsze wydaje się być stosowanie wyrobu firmy *Heki* - dostępnego i o dość umiarkowanej, jak na jego jakość, cenie.

Innym sposobem na wykonanie krzewów jest zastosowanie materiału naturalnego - preparowanego, barwionego mchu ozdobnego, który dostępny jest w sklepach modelarskich, a także w kwaciarniach. Wykorzystać można jedynie górne, końcowe fragmenty tych roślin. Przypominają one na makiecie krzewy iglaste. Tworzyć można kępki o wysokości 2 do 3 cm, przyklejane bezpośrednio do podłoża klejem typu wikal. W tym przypadku kleju należy użyć nieco więcej i o nieco gęstszej konsystencji, gdyż preparowany mech ozdobny ma tendencję do rozdzielania się w dolnej części. Ze względu na jego wiotkość dość trudne jest osadzanie go w otworach wierconych w podłożu.

Te opisane dwa rodzaje zieleni średniej znakomicie harmonizują ze sobą w przypadku umieszczenia ich na jednej makiecie.

Zieleń wysoka, czyli drzewa

Ten rodzaj zieleni to dopiero prawdziwe wyzwanie dla modelarza. Jeszcze raz podkreślam, że ta zieleń jest na makiecie najbardziej widoczna, choćby z uwagi na jej rozmiary. Dlatego też, jeżeli włożyliśmy dużo pracy w wykonanie zieleni niskiej i średniej, to nie próbujemy zastosować drzew fabrycznych, które skutecznie zniweczą efekt naszej dotychczasowej pracy. Jedynym wyrobem fabrycznym, który można w tym miejscu polecić są wyroby łódzkiej firmy R&R. Ale czy można je nazwać produktami fabrycznymi, skoro wykonywane są metodą ręczną z wykorzystaniem

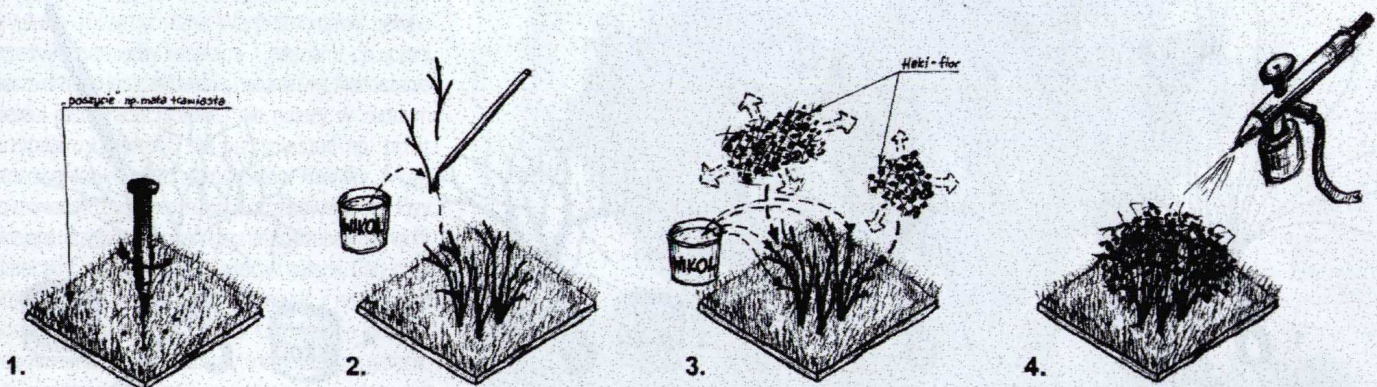
materiałów w znacznej części naturalnych? Drzewa produkcji R&R spełniają wymagania jakościowe stawiane nawet przez bardzo wybrednego modelarza. Jedyną przeszkodą w ich masowym stosowaniu jest dość wysoka cena (gdyż jest to ręczny wyrób artystyczny) i konieczność wyboru gotowego produktu, bez możliwości ukształtowania go w sposób zaspakajający indywidualne oczekiwania modelarza - twórcy makietki.

Najlepiej będzie zatem wykonać własnoręcznie także zieleń wysoką, czyli drzewa. Spróbujmy zastosować dwa odmienne sposoby wykonania pnia, konarów i gałęzi.

Pierwszy sposób polega na wykonaniu ich z naturalnego materiału roślinnego. Należy znów poeksperymentować z naturalną roślinnością. Tym razem zajrzyjmy do letniego ogrodu. Wykopmy kilka korzeni dorodnego kopru. Można spróbować również z korzeniami innych roślin. Po ich oczyszczeniu i odwróceniu „do góry nogami” okaże się, że niektóre z nich do złudzenia przypominają pień i konary drzew, często są jednak zbyt rzadkie. Można je jednak dość łatwo zagęścić, używając cienkiego wiertła i przyciętych z innego korzenia fragmentów. Nawiercamy „pień” i umieszczamy w nim dodatkowe konary (wklejając je oczywiście przy użyciu kleju typu wikal). Po kilku takich zabiegach korona naszego drzewa zacznie coraz bardziej przypominać oryginał.

Pracę zaczniemy od drzew niewielkich, czyli o wysokości 10 do 15 cm. W skali H0 będą to już całkiem pokaźne drzewa, bo w oryginale o wysokości 8 do 13 m.

Po przygotowaniu „konstrukcji” pnia, konarów i grubszych gałęzi należy nadać im właściwą barwę. Bezwzględnie trzeba podpatrzeć naturę. Taka obserwacja niewątpliwie pozwoli zauważyć, że konary niekoniecznie mają kolor brązowy, że pień posiada pewną fakturę. Sięgnijmy zatem po gęstą białą farbę emulsyjną i na jej kanwie, dodając odpowiednie ilości barwnika w postaci farb plakatowych, dobierzmy kolor zbliżony do naturalnego. W celu uzyskania faktury imitującej korę nakładamy na pień dość grubą warstwę farby, a następnie używając pędzla z twardym

Kolejne fazy wykonywania krzewu z chwastów polnych i siateczki „Heki-flor”

1. Wiercenie otworów do osadzenia łodyg chwastów
2. Osadzenie przygotowanych łodyg chwastów
3. Przygotowanie i nakładanie siateczki „Heki-flor”
4. Gotowy krzew, ewentualnie „dobarwienie” za pomocą aerografu